

Täysistunto

Torstai 3.12.2015 klo 16.01—21.22

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisradioverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 58/2015 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 12/2015 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 12/2015 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

19.34 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Pidetään täältä kokoomuksen reunastakin jokin puheenvuoro, ettei tämä ihan ala kuulostaa kristillisdemokraattien ryhmäkokoukselta.

Tämä asia on siis yleisradioverosta annetun lain 2 §:n muuttaminen, ja kun tätä hallitusta arvostellaan kovasti siitä, että toimenpiteet ovat rajuja ja on kovia leikkauksia, jotka kurruttavat ihmisiä, niin täytyy todeta, että sentään jotain myönteistäkin näinä vaikeina aikoina voidaan tehdä. Tällä esityksellä 300 000 pienituloista yleisradioveroa tällä hetkellä maksavaa vapautetaan Yle-verosta, eli he eivät enää jatkossa joudu maksamaan, ja näin Yle-veron ulkopuolelle jäävät muun muassa kaikki pelkkää takuueläkettä tai kansaneläkettä saavat suomalaiset. Itse asiassa myös takuueläke samaan aikaan nousee, se on myös myönteinen asia. Kun myös tuloeroista ja tuloerojen kasvusta täällä on usein käytetty puheenvuoroja, niin täytyy todeta, että tämä muutos kaventaa kaikkiaan tuloeroja, eli myös se on tässä asiassa myönteistä. Mutta ennen muuta myönteistä on se, että 300 000 pienituloista vapautetaan Yle-verosta nyt tämän jälkeen. He ovat siis uusia pienituloisia, jotka ovat tähän asti joutuneet maksamaan, mutta nyt sitten tämän hallituksen myötä myös heidät vapautetaan. Tuo alaraja nousee siis palkansaajilla ja eläkeläisillä ja etuustulojen saajilla niin, että 300 000 uutta pienituloista ei joudu Yle-veroa enää maksamaan.

19.36 **Teuvo Hakkarainen ps:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että yleisradioverosta annettua lakia muutetaan siten, että henkilön yleisradioveron pienin maksuun pantava määrä korotettaisiin 51 eurosta 70 euroon. Tuloraja, josta lähtien henkilön olisi yleisradioveroa maksettava, nousisi palkansaajilla nykyisestä noin 8 120 eurosta vuodessa 10 914 euroon, eläkeläisillä sekä etuustulon saajilla 7 500 eurosta 10 294 euroon. Valtiovarainvaliokunta puoltaa tätä hallituksen esitystä, joka vapauttaisi verosta noin 300 000 pienituloisinta yleisradioveroa maksavaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

Valiokunnan mietintöön on kirjattu SDP:n edustajien vastalause, jossa todetaan muun muassa, että esitys pienituloisimpien vapautuksesta on oikean suuntainen mutta riittämättömän progression kohdistuessa kapealle tuloalueelle. Hieman ihmettelen, eivätkö SDP:n edustajat voisi iloita siitä, että hyvin suuri joukko pienituloisia suomalaisia näin vapautetaan Yle-verosta. Tämän esityksen myötähan vero poistuisi 120 000 eläkeläiseltä. Veron ulkopuolelle jäisivät muun muassa kaikki pelkkää takuueläkettä tai kansaneläkettä saavat. Esimerkiksi edustaja Mattila on todennut, että viime eduskuntakaudella säädettyä Yle-veroa on kritisoitu siitä, että se kohdennettiin kaikkiin eli myös pienituloisimpiin veronmaksajiin. Nyt tämä epäkohta saadaan vihdoinkin korjattua.

Arvoisa rouva puhemies! Tämän esityksen taustalla on päätös jättää Yleisradio Oy:n rahoituksen perustana olevan määrärahan indeksitarkistus tekemättä ensi vuodeksi. Tästä me olemme täällä keskustelleet, ja näissä keskusteluissa olen tuonut kantani esille. Parlamentaarisen työryhmän jäsenenä olen perehtynyt Yleisradion toimintaan ja pyrkinyt tutustumaan sen eri puoliin.

Arvoisa rouva puhemies! Lain on tarkoitus tulla voimaan jo tammikuun alusta, ja sitä sovelletaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa. Tämä kuvastaa sitä, että hallitus haluaa saada uudistuksia voimaan mahdollisimman nopeasti.

19.39 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Tämä Suomen rankka taloudellinen heikko tilanne on vaikea ja on varsinkin tietysti pienituloisille vielä rankempaa, joten hallituksellakaan ei ole kovin helppo tehtävä yrittää löytää ratkaisuja, että pienituloisille olisi myös jotain parempaa kerrottavaa. Tämä yleisradiovero poistuu nyt 300 000 pienituloiselta, ja voidaan katsoa, että se on tosiaan positiivinen asia. Tulevaisuudessa voisikin ajatella, että tämä progressio olisi sitä kovempi, mitä enemmän on tuloja, niin voisi veroja, Yle-veroa, vähän enemmän maksaa myös parempituloinen. Mutta se on tärkeää muistaa, että kyllä hallitus kovin yrittää, ja varsinkin perussuomalaisille oli tosi tärkeää, että tämä asia toteutui.

19.40 Kari Uotila vas: Arvoisa rouva puhemies! Meillä ei ole vastalauseita tähän, koska kun tätä tarkastellaan pelkästään tämän yleisradioveron näkökulmasta, niin totta kai tällainen muutos, joka vapauttaa pienituloisia ihmisiä veron piiristä, on positiivinen tulonjaon kannalta. Sitten on toinen kysymys, mistä meidän kaikkien pitää kantaa huolta, että Yleisradio tulevaisuudessakin pystyy toimimaan ja sen rahoitus on pitkäjänteistä ja se pystyy riippumattomuutensa säilyttämään. Se on vähän niin kuin mitalin toinen puoli. Mutta siinäkin tämä itse veronmuutos on ihan paikallaan. Ja olen samaa mieltä kuin edustaja Elomaa siitä, että jatkossa tätä porrastusta voisi tosiaan viedä siihen suuntaan, että isotuloiset tästä Yleisradion palvelusta maksaisivat nykyistä enemmän ja ehkä sitä pienempituloisten osuutta tulevista maksuista voisi vielä nykyisestäkin vähentää tai rajaa nostaa.

19.41 Eeva-Johanna Eloranta sd: Puhemies! On todella ikävää, että hallitus on ohittanut sovitun parlamentaarisen valmistelun päättäessään tästä yleisradioveron indeksijäädystä ja siirtämisestä valtiontalouden kehyksiin hallitusohjelman yhteydessä, vaikka nimienomaan vuonna 2011 eduskuntapuolueiden yhteisessä julkilausumassa todettiin: "Jos tänään sovitun ratkaisun jatkovalmistelussa havaitaan tarvetta aineellisiin muutoksiin, myös niiden valmistelussa nojaututaan parlamentaariseen tukeen." Nyt tämä hallituksen menettelytapa rikkoo aika raskaasti tämän parlamentaarisen käsittelyn periaatteita ja uh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

kaa myöskin Yleisradion riippumattomuutta. Tällä lakiesityksellä tehtävä muutos tehtiin esitykseen sidoksissa olevan indeksijäädityspäätöksen jälkeen, eikä hallituksen tarkoituksena ole näin helpottaa pienituloisempien verovelvollisten asemaa vaan purkaa indeksijäädityksen aiheuttamaa verotuoton ylijäämää.

Edustaja Hakkarainen täällä kyseli, emmekö me sosialidemokraatit ole tyytyväisiä siitä, että pienituloisten verorasitus pienenee. Mutta voisinkin sanoa, että tämä esitys pienituloisimpien vapautuksesta on oikeansuuntainen mutta riittämätön progression kohdistuessa hyvin kapealle tuloalueelle. Yleisradion rahoitus on jatkossa valmisteltava yhtiön julkisen palvelun tehtävää ja rahoitusta arvioivan parlamentaarisen työryhmän työn pohjalta tavalla, joka edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta.

19.43 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Tästä esityksestä on syytä reilusti antaa kiitos hallitukselle, eli pidän tätä hyvänä esityksenä. Kun henkilön yleisradioveron pienin maksuun pantava määrä korotetaan 51:stä 70 euroon, niin 300 000 pienituloisinta yleisradioveroa maksavaa vapautuu verosta, ja kyllähän se on todellakin myönteinen asia. Sitten mitä tulee kaiken kaikkiaan Yleisradion toimintakykyyn ja tähän kysymykseen myös indeksitarkastuksesta ja sen jäädyttämisestä, niin kyllä, kun taloutta joudutaan rankalla kädellä tasapainottamaan, pidän siinä mielessä hallituksen linjausta oikeana, että kyllä siinä Yleisradionkin täytyy samalla pöydällä silloin olla.

19.44 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Nykyään tietysti sosialidemokraatit pyrkivät tekemään omaa politiikkaansa vähän kaikilla asioilla, mutta sitä kummastelen, että sitä politiikkaa käydään nyt tekemään pienituloisten kustannuksella, sillä pienituloisten asemaa hallituksen toimesta suorastaan parannetaan vaikeista ajoista huolimatta. Täälläkin on monesti kyselty vaalilupausten perään. Haluan mainita, että esimerkiksi jokin vaalilupaus 1 000 euron tulojen verovapaudesta on erittäin paljon lähempänä tämän Yle-veron laskeamisen myötä.

19.44 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Eloranta tässä mainitsi minut, ja siksi otin puheenvuoron.

Nyt tässä taloustilanteessa, missä se kantava veropohja kapenee koko ajan, ei missään tapauksessa voi laittaa mitään indeksikorotuksia. Kyllä nämä leikkaukset koskevat, niin kuin edustaja Räsänen sanoi, myös Yleisradiota — tai tässä ei edes tehdä mitään leikkauksia.

Kävin tuossa Keski-Suomen aluetoimituksessa ja tutustuin kokonaisen päivän siihen toimintaan. Siellä ei jouduttu tekemään minkäänlaisia leikkauksia, ohjelmatuotanto on sama, vaan uudelleenjärjestelyjä. Myös täällä Yleisradiossa voidaan niitä tehdä, täällä pääpaikalla. Siellä on tehty ne etupainotteisesti sillä tavalla, että on otettu vuosi 2017 muistakseni siihen mukaan.

Ei tässä kärsi yhtään mikään. Ja tämä hallituksen esitys nyt — parlamentaarisesti eduskuntahan tästä rahoituksesta päättää kokonaisuudessaan. Aina eduskunta käsittelee nämä asiat eikä pelkästään hallitus.

19.46 Eeva-Johanna Eloranta sd: Arvoisa puhemies! Niin kuin sanoin, esitys pienituloisimpien vapautuksesta on oikeansuuntainen, mutta se on kuitenkin riittämätön, koska progressio kohdistuu hyvin kapealle tuloalueelle. Pidämme kyllä sosialidemokraateissa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

tärkeänä, että hallitus tosiaankin palauttaa Yleisradion rahoituksen valmistelun parlamentaariseen valmisteluun ja päätöksentekoon, niin kuin on aikaisemmin linjattu. Tämä on hyvin tärkeä periaate, ja hallituksen pitäisi valmistella esitys, joka on siis parlamentaarinen ja jolla Yle-veron sosiaalista oikeudenmukaisuutta lisätään, jotta näin voidaan turvata Yleisradion häiriötön toiminta ja sen jatkuvuus varmistaa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 58/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.